

ՀԱՄԱՌՈՏ ԼՈՒՐԵՐ ՄԱՅՐ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻՑ

ԶԵԽ ՊԱՏՄԱԲԱՆ ՍՈՌԻՉԵԿԸ ԵՐԵՎԱՆԻՒՄ.— Խեթերեն լեզվի ուսումնահրության համար երևան ժամանեց հայտնի շեխ գիտնական, Պրագայի Կարլոյի համալսարանի փիլիսոփայության ֆակուլտետի դասախոս դոկտ. Վաղարիմիր Սոռոչեկը։ Նա աշակերտն է ակադեմիկոս Գրոզնու, որը հայտնի լեզվաբան էր և մոտիկ կապեր ուներ հայ լեզվաբաններ Հ. Աճառյանի և Գ. Ղափանցյանի հետ։ Հայաստանում նրա կատարած աշխատանքները մաս են կաղմելու մի ընդարձակ աշխատության՝ նվիրված խեթերեն լեզվին և այդ լեզվով մեզ հասած մի շարք արձանագրությունների վերծանման։

Դոկտ. Սոռոչեկը հիացմունքով բաժանվեց երևանից, որտեղ նա զգացել էր վերածնված հայ ժողովրդի սրտի զարկը, հիացել մեր ծաղկող երկրի առօրյայով, բազմաթիվ նորակառուցներով և երևանի Մատենադարանում։

Դոկտ. Սոռոչեկը դասախոսություն կարդաց երևանի պետական համալսարանի պատմության ֆակուլտետի ուսանողներին «Խեթագիտության արդի վիճակը» թիմայով։ Նա պատմության ֆակուլտետին հանձնեց խեթական սեպագիր արձանագրությունների ալբոմ։

ԵՐԿՐԱԲԱՆԱԿԱՆ-ՀԵՏԱԽՈՒՁԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻՒՄ.— Տարեցտարի ընդարձակվում է Հայաստանի երկրաբան-հետախուզների աշխատանքը, մեր արդյունաբերության համար բաց անելով ավելի լայն հեռանկարներ։ Անցնող տարում ավելի քան 100 գիտական արշավ է կատարվել մեր երկրի զանազան վայրերում, որոնք ընդհանրապես պատկան են առաջարարված նպատակները արդարացնող տվյալներով։

Ղափանի և Ալավերդու պղնձահանքերի հետախուզությունից պարզվել է, որ կարելի է է՛լ ավելի ընդարձակել Ղափանի հանքավայրի հումքի բազան, հնարավորություն ստեղծելով գգալապես մեծացնելու ֆար-

բիկայի կարողությունը։ Ալավերդու լենինյան հանքերը կարող են նորից մտցվել գործուն հանքերի շարքը։ Այդ կերպով Ալավերդու պղնձաքիմիական կոմբինատը կապահովվի տեղական հումքով։

Շուտով կլուծվի Զոդի ոսկու հանքերի շահագործման կարելիության հարցը։ Մոլիբդենով հարուստ նոր հանքաքարերը է՛լ ավելի կընդարձակեն այդ թանկագին մետաղի արդյունահանումը։

Հրազդանի և Գորիսի շրջանում ուսումնամիրվել են երկաթահանքեր, որոնք ունեն այնքան պաշար, որ կարելի է ապահովել տեղական կարիքները և նույնիսկ հանքաքար մատակարարել։ Անդրկովկասյան մետաղորդիական կոմբինատին։

Որոշ տվյալներ կան այն մասին, թէ Հայաստանում կան նավթի և գազի զգալի պաշարներ։ Նախատեսված է 1960 թվականի ընթացքում երկրաբանական հետախուզությունների վրա ծախսել 107 000 000 ռուբլի։ Այդ հետախուզությունների արդյունքով մեր ժողովրդական տնտեսությունը և արդյունաբերությունը աննախընթաց վերելք կունենան։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԶՈՐՈՐՈՐԴ ՀԱՄԱՐԱՋՈՒՄԱՐԸ.— Դեկտեմբերի 21-ին, երևանի ֆիլհարմոնիայի փոքր դահլիճում իր աշխատանքներն սկսեց Հայաստանի ճարտարապետների շորորդ համագումարը։ Պատգամավորներից բացի համագումարին մասնակցում էին շինարարության բանվորներ, ինժեներներ, նախագծողներ, ուսպուրիկայի Շինանյութերի և կառուցվածքների գիտահետազոտական ինստիտուտի գիտնականներ, պարտիական, սովետական և արձմիութենական աշխատողներ և բազմաթիվ հյուրեր եղբայրական մյուս ուսպուրիկաններից։

Հայկական ՍՍՌ արդյունաբերության և տրանսպորտի բաժնի վարիչ Ե. Ասցատրյանը հրապարակում է Հայաստանի Կոմպար-

տիայի կենտկոմի ողջունը համագումարին: Ապա հաստատվում է հետևյալ օրակարգը:

1. Հայաստանի ճարտարապետների միության վարչության հաշվետվությունը:

2. Վերստուգիչ հանձնաժողովի հաշվետվությունը:

3. Հայաստանի ճարտարապետների միության ղեկավար օրգանների ընտրությունը:

4. ՍՍՌՄ ճարտարապետների երրորդ համագումարի պատգամավորների ընտրությունը:

Օրակարգի առաջին հարցի մասին զեկուցում է Հայաստանի ճարտարապետների միության վարչության նախագահ՝ ՍՍՌՄ Ենիսարարության և ճարտարապետության ակադեմիայի իսկական անդամ Հ. Մարգարյանը: Օրակարգի երկրորդ հարցի մասին զեկուցումով հանդես է գալիս վերստուգիչ հանձնաժողովի նախագահ Ս. Սիմոնյանը:

Համագումարի աշխատանքներին մասնակցում էին պարտիական և կառավարական բազմաթիվ անձնավորություններ: Համագումարը տևեց մի քանի օր:

ԴերԱՍՍԱՆՈՒՅԻՆ ԺԱՍՏՄԵՆ ԵՐԵՎԱՆԻ ՍՈՒՆԴՈՒԿՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ԹԱՏՐՈՒՈՒՄ.— Ժողովրդական արտիստ Թ. Մարյանի բեմադրությամբ Գ. Սունդուկյանի անվան պետական թատրոնում բեմադրվեց Ս. Օստրովսկու «Անմեղ» մեղավորներ» դրաման:

Ադրբեյջանական ՍՍՌ ժողովրդական արտիստունի Ժամանակակից առաջին անգամն է երևում Երևանի Գ. Սունդուկյանի անվան պետական թատրոնի բեմում, խաղում էր Կրուշինինայի դերը: Հանդիսականները շերմորեն ողջունեցին տաղանդավոր հայ դերասանունու ելույթը:

ԱՐՎԵՍՏԻ 8ՈՒԽԱՀԱՆԴԵՍ ԿԻՐՈՎԱԿԱՆՈՒՄ.— Քաղաքային Սովետի գործկոմի կովուտորայի բաժնի և նկարիչների միավորման նախաձեռնությամբ կազմակերպվեց արվեստի ցուցահանդես՝ նվիրված Կիրովականի երիտասարդ արվեստագետներին, որին մասնակցեցին բազմաթիվ երիտասարդ նկարիչներ և քանդակագործներ, ավելի քան 150 աշխատություններով, որոնք վկայում են Կիրովականի մշակութային վերելքի մասին:

Քիմիագործների կովուտորայի պալատի ճեմասրաններում ցուցադրված գունագեղ բնանկարների, մատիտանկարների, դիմանկարների, բեմադրության արտաքին ձևավորման էսքիզների և մի շարք հայրենասիրական նյութերի քանդակների նմուշները ուշագրավ հաջողություններ են: Ռ. Բարյանի, Հ. Գրիգորյանի նկարները, Ա. Ռուբենյան-

յանի և Ս. Մինասյանի դիմանկարները, Բ. Բերբերյանի էսքիզները վկայում են արվեստագետների անժխտելի շնորհքների մասին:

ԳՐԱԿԱՆՈՒՅԻՆ ՖՐԱՆՏԻՇ ՀԱՅԱ ՀԱՅՈՒԹՅԱՆ.— Ռեսպոնսիվկայի Կուլտուրայի մինիստրության Գրքի առաջարի գլխավոր վարչությունը ժողովրդական դեմոկրատիայի և արտասահմանյան մյուս երկրներում ապրող հայերի համար բաց է թողել մեծ քանակությամբ մանկա-պատանեկան, գեղարվեստական, քաղաքական և այլ գրականություն:

1959 թվականի հունվարից մինչև նոյեմբերի վերջը արտասահմանյան մոտ 40 երկրներ է ուղարկվել ավելի քան 400 000 ուռուն արժեքով գիրք, որոնց թվում ե. Աբովյանի, Հ. Թումանյանի, Ա. Խաչանյանի, Վ. Փափազյանի, Հ. Հակոբյանի երկերի ժողովածուներ կամ առանձին հրատարակություններ: Մրագրվում է ուղարկել նաև տեխնիկական գրականություն՝ հայերին լեզվով:

ԳԵՎՈՐԳ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆԻ ՍՆՆԴՅԱՆ 100-ԱՄՅԱԿԸ.— Գ. Պետրոսյանը ժթ դարի վերջին տասնամյակների հայ բեմի շողջողուն աստղերից մեկն էր: Ժթ դարի 80-կան թվականներին Մոսկվայից Թբիլիսի գալով, նա իր ամբողջ կյանքը նվիրեց հայ բեմին և արվեստին: Նա շարունակողը հանդիսացավ Աղամյանի լավագույն բեմական ավանդությունների, հայ թատրոնը փրկելով այն գորշությունից և անկումից, որին մատնվել էր նա Աղամյանից հետո:

Երեկոն կազմակերպել էր Հայկական թատերական ընկերությունը: Զեկուցումով հանդես եկավ արվեստագիտության թեկնածու Մարգիս Մելիքսեբյանը: Լնթերցվեցին գրող Արագու, ժողովրդական արտիստ Վ. Միրզյանի հուշերը: Պետրոսյանի խաղընկեր ժողովրդական արտիստունի Օլգա Գուլազյանը պատմեց իր հուշերը:

«ՍՍՈՒՆՑԻ ԳԱՎԻԹ» ԷՊՈՍԻ ԳՐԱԿԱՆ ԿՈՄՊՈԶԻՑԻՅԱՅԻ 20-ԱՄՅԱԿԸ.— Մոսկվայի Գիտնականների տանը կայացավ հանդիսավոր համերգ, որը նվիրված էր Հայկական ՍՍՌ ժողովրդական արտիստ Սուրեն Քոչարյանի կողմից «Սասունցի Դավիթ» էպոսի գրական կոմպոզիցիայի կատարման 20-ամյակին:

Քսան տարի է ինչ Ս. Քոչարյանը «Սասունցի Դավիթ»-ը կատարում է Մոսկվայի համերգային դահլիճներում, կուլտուրայի պալատներում և ակումբներում: Մայրաքանչագործ հասարակայնությունը միշտ էլ բարձր է գնահատել Ս. Քոչարյանի արվեստը: Հոբելյանական համերգը մի անգամ ևս հան-

տատեց տաղանդավոր՝ արվեստագետի կատարողական բարձր վարպետությունը:

ՊՐՈՖ.-ԴՈՒԿՏ. ԵՐՎԱՆԴ ՏԵՐ-ՄԻՆԱՍՅԱՆԻ ՀՈԲԵԼՅԱՆԸ.— Վերջերս լրացավ պրոֆ.-դոկտ. Ե. Տեր-Մինասյանի ծննդյան 80-ամյակը և գիտական գործունեության 60-ամյակը:

Ե. Տեր-Մինասյանը ծնվել է Արթիկի շրջանի Հառիճ գյուղում: Նախնական կրթությունը ստացել է ծննդավայրում, ապա սովորել է Գևորգյան Ճեմարանում, Լայպցիգում և Բեռլինում: 1904—1930 թվականներին նա ունեցել է մանկավարժական, գրական գործունեություն Անդրկովկասի հայշատ կենտրոններում: Սկսած 1944 թվականից նա աշխատում է Հայկական ՍՍՌ Գիտությունների ակադեմիայում՝ որպես Խեղվի ինստիտուտի ավագ գիտական աշխատակից և բառարանագորության սեկտորի վարիչ:

ՊՐՈՓ.-ԴՈԿՏ. Ե. Տեր-Մինասյանը մեր լավագույն գիտնական մանկավարժներից է: Նրա երախտիքը մեծ է հայ հին պատմիչների ուսումնասիրության, թարգմանության և հրատարակության գործում: Շատ կարևոր

նշանակություն ունեն Ե. Տեր-Մինասյանի հայոց լեզվի պատմության շուրջ Կ. Տեր-Մկրտչյանի աշխատակցությամբ կատարած հրատարակությունները:

Առանձնապես մեծ է Ե. Տեր-Մինասյանի երախտիքը «Ռուս-հայերեն նոր բառարան»-ի (2 հատորով, 1933—1935 թ. թ.) և նույնի բառահատոր հրատարակության (1954—1958 թ. թ.) գործում:

Զնայած առաջացած տարիքին, պատկանելի գիտնականը բարեխնդությամբ և մեծ եռանդով շարունակում է իր գիտական, մատենագրական աշխատանքը:

ՆԿԱՐԻՉ ՄՀԵՐ ԱԲԵՂՅԱՆԻ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԵ-ՍԼ. — Իր ծննդյան 50-ամյակին էր նվիրվել անվանի նկարիչ Մ. Աբեղյանի վերջին ցուցահանդեսը Մոսկվայի ՍՍՌՄ նկարիչների միության դահլիճում: Ցուցահանդեսում տեղ էին գտել Մ. Աբեղյանի տարբեր շրջանի և տարբեր բնույթի բազմաթիվ գործեր: Բացի գեղանկարչական կտավներից, ցուցադրված են նաև գրավիշ վարպետությամբ կատարված գրաֆիկական աշխատանքներ, որոնք նույնպես գնահատված են դիտող հասարակությունից:

